

Ad Gentes – streszczenie (aspekty teologii pastoralnej)

Aktualizacja: 16 XI 2025

Teologia misji Kościoła

- **Kościół z natury misyjny:** Sobór Watykański II ogłasza, że **Kościół pielgrzymujący jest misyjny ze swej natury**, ponieważ wywodzi się z posłania Syna przez Ojca i z posłania Ducha Świętego. Misja Kościoła wypływa z **miłości Boga Ojca** – Bóg, chcąc zbawić wszystkich ludzi, powołał ich nie pojedynczo, ale *do utworzenia jednego Ludu Bożego*, gromadząc rozproszone dzieci w jedności. Kościół jest więc posłany, by być „**powszechnym sakramentem zbawienia**”, głosząc Ewangelię z nakazu Chrystusa swoim założycielom (por. Mt 28,19).
- **Chrystus jedynym Zbawicielem:** Fundamentem misyjności jest prawda, że **Chrystus jest jedynym Pośrednikiem i Zbawicielem wszystkich**, a **Bóg pragnie zbawienia każdego człowieka**. Sobór przypomina, że nie ma zbawienia w nikim innym (por. Dz 4,12) – *konieczność wiary i chrztu* pozostaje niezmienna, dlatego Kościół ma święty obowiązek głosić wszystkim Ewangelię. **Nakaz misyjny** („Idźcie i nauczajcie wszystkie narody...”) wynika z woli Chrystusa i wciąż zobowiązuje Kościół.
- **Misja jako objawienie planu Bożego:** Działalność misyjna to **epifania (objawienie) Bożego planu zbawienia w świecie** – poprzez misje Bóg jawnie prowadzi historię zbawienia narodów. Głosząc słowo Boże i sprawując sakramenty (ze szczególnym centrum w Eucharystii), **Kościół uobecnia Chrystusa – sprawcę zbawienia** pośród narodów. Misje są zatem kontynuacją posłannictwa Chrystusa: Kościół prowadzony przez Ducha Świętego zmierza do wypełnienia Bożego planu, aby wszyscy ludzie stali się jednym Ludem Bożym chwalcącym Ojca.

Zasady duszpasterskiego działania misyjnego

- **Cel misji – ewangelizacja i zaszczepienie Kościoła:** Sobór określa „**misje**” jako przedsięwzięcia, w których wysłannicy Ewangelii głoszą Chrystusa i „**zakładają Kościół**” wśród ludów lub grup jeszcze w Niego niewierzących. **Właściwym celem**

działalności misyjnej jest ewangelizacja oraz posadzenie Kościoła tam, gdzie jeszcze nie zapuścił korzeni. Oznacza to, że z zasiewu słowa Bożego mają powstawać **miejscowe Kościoły** – samodzielne wspólnoty z własną hierarchią, sakramentami i życiem, zdolne żyć pełnią życia chrześcijańskiego i wносить swój wkład w cały Kościół. Głównym środkiem misji jest **głoszenie Ewangelii** (kazanie, katecheza) prowadzące do nawrócenia i chrztu nowych wiernych, a także **sprawowanie sakramentów**, dzięki którym nowo nawróceni wzrastają w wierze.

- **Etapy rozwoju misji:** Działalność misyjna ma często **różne fazy**: *faza początkowa (zakładanie wspólnoty)*, następnie *faza młodości (wzrostu)* nowego Kościoła. Gdy Kościół lokalny się ugruntuje, misja nie ustaje – **młody Kościół sam podejmuje misję wobec tych, którzy są jeszcze poza nim**. Jednocześnie Sobór zauważa, że sytuacje społeczne mogą się zmieniać – mogą pojawić się *nowe okoliczności wymagające ponownej ewangelizacji* lub reewangelizacji nawet tam, gdzie Kościół już istnieje.
- **Dostosowanie środków do warunków: Pastoralne podejście misyjne zakłada realizm i elastyczność** – Kościół musi dobrać właściwe środki i metody odpowiednio do konkretnych warunków i kultur. **Nie zawsze możliwe jest od razu pełne głoszenie Ewangelii**, np. pod wpływem prześladowań czy ograniczeń; wówczas misjonarze „*mogą i powinni przynajmniej świadczyć o Chrystusie przez miłość, miłosierdzie i dobre uczynki*”, z cierpliwością i roztropnością. Takie ciche świadectwo przygotowuje drogę Panu i sprawia, że Chrystus staje się jakoś obecny wśród ludzi dobrej woli.
- **Misja a inne działania Kościoła:** Sobór podkreśla, że **działalność misyjna** (ad gentes) **różni się** od zwykłego **duszpasterstwa wśród wiernych** oraz od działań na rzecz **jedności chrześcijan**, choć pozostaje z nimi powiązana. Misje skierowane do narodów niewierzących mają swoją specyfikę, jednak **podziały wśród chrześcijan szkodzą misji** – brak jedności stanowi anty-swiadectwo i „*zamyka wielu drogę do wiary*”. Dlatego wezwanie do **jedności i przewycięzania podziałów** ma także wymiar misyjny: chrześcijanie powinni starać się dawać **wspólne świadectwo wiary** i okazywać sobie nawzajem miłość i szacunek, aby świat łatwiej uwierzył.
- **Środki pastoralne w misjach:** Misjonarze stosują zarówno **słowo** (przepowiadanie, katecheza), jak i **czyn** (dzieła miłości, edukacji, miłosierdzia). **Głoszenie słowa Bożego** jest pierwszorzędnym środkiem zaszczepienia wiary, ale **świadectwo miłości i służby** jest

niezastąpione tam, gdzie słowa nie wystarczą. Ponadto Sobór przypomina znaczenie **liturgii i sakramentów** – zwłaszcza Eucharystii – które budują młode wspólnoty i uświęcają wiernych. Ważne jest także **prowadzenie katechumenatu** (stopniowe wprowadzanie dorosłych do wiary) oraz **zakładanie podstawowych struktur kościelnych** (parafii, szkół, dzieł charytatywnych) na nowych terenach.

Znaczenie wspólnoty i świadectwa życia

- **Zakładanie żywych wspólnot:** Misje nie ograniczają się do indywidualnych nawróceń, lecz zmierzają do **tworzenia wspólnot chrześcijańskich**. Celem jest, aby w każdym narodzie powstał **Lud Boży zakorzeniony w danej kulturze** – lokalny Kościół ze swoim duchowieństwem, zakonami i świeckimi, żyjący pełnią wiary. Taki młody Kościół partykularny, wyposażony w własne instytucje i posługi, *włącza się w komunii w cały Kościół powszechny* i wnosi do niego bogactwo swojej tradycji. **Budowanie wspólnoty** – parafii, diecezji – jest więc podstawowym zadaniem misji, gdyż Kościół jest **Misterium komunii** (wspólnoty z Bogiem i ludźmi).
- **Kościół obecny w ludzkich społecznościach:** Chrześcijanie muszą być obecni **pośród swoich ludów** – zarówno ci lokalni, jak i misjonarze posłani z zewnątrz, mają żyć wśród ludzi i promieniować Ewangelią. Sobór uczy, że wszyscy wierni, **gdziekolwiek żyją, są zobowiązani ukazywać przykładem swego życia „nowego człowieka”** przyobleczonego przez chrzest i umocnionego Duchem Świętym. **Dobre czyny i styl życia chrześcijan** powinny tak odbijać Ewangelię, aby ci, którzy je widzą, *„chwalili Ojca”* i odkrywali sens życia oraz jedność rodziny ludzkiej.
- **Świadectwo życia i miłości:** Autentyczne życie chrześcijańskie jest kluczowym świadectwem misyjnym. Sobór stwierdza, że *najważniejszym obowiązkiem* każdego wiernego dla rozszerzania wiary jest **prowadzenie głęboko chrześcijańskiego życia** pełnego gorliwości i miłości. Taka świętość życia **„jak sól i światło”** jest znakiem dla świata i budzi pytania o Ewangelię. **Chrześcijańska miłość (caritas)** powinna być widoczna bez względu na różnice ras, kultur czy statusu – Kościół **obejmuje miłością wszystkich, nie szukając własnej korzyści**. Misjonarze i wierni **jednoczą się z ludźmi w ich codziennym życiu, dzielą ich radości i cierpienia, znając ich tęsknoty i problemy, szczególnie solidaryzując się z ubogimi i uciśnionymi**. Takie współczucie i służba (np.

troska o chorych, pomoc potrzebującym) sprawiają, że Kościół staje się bliski sercom ludzi, a **Ewangelia jawi się jako odpowiedź** na najgłębsze pragnienia pokoju i sprawiedliwości. *(Takie świadectwo będzie tym skuteczniejsze, im bardziej jest zjednoczone – np. podejmowane wspólnie z innymi uczniami Chrystusa – zgodnie z duchem ekumenizmu).*

- **Świadectwo w czynie: Głoszenie Ewangelii czynem** obejmuje zaangażowanie chrześcijan w *ulepszanie warunków życia ludzi*. Sobór zachęca wiernych, by **współpracowali z wszystkimi ludźmi dobrej woli** w dziedzinie edukacji, walki z ubóstwem, chorobami, szerzenia sprawiedliwości i pokoju. Szkoły, szpitale, dzieła miłosierdzia prowadzone przez misjonarzy są nie tylko służbą rozwojowi społecznemu, ale również **świadectwem miłości Chrystusa**. Kościół czyni to nie po to, by przejąć władzę doczesną (unika mieszania się do rządów), lecz aby *służyć człowiekowi w duchu Ewangelii*.
- **Otwieranie drogi do wiary:** Poprzez tak rozumiane świadectwo życia i miłości **Kościół przygotowuje serca na przyjęcie Chrystusa**. Nawet **gdy nie można wprost głosić** (np. w warunkach prześladowań czy ograniczeń), **chrześcijanie nie są bierni**: przez „dialog braterski”, ukazywanie wartości moralnych, obronę godności człowieka i budowanie braterstwa **stopniowo otwierają drogę do Boga**. W ten sposób ludzie poznają *miłość Boga* w czynach i są pociągani do pełni prawdy w Ewangelii. Sobór mówi, że misjonarze **nie szukają jedynie materialnego postępu ludzi**, ale *promując ich godność i jedność, przygotowują ich serca na spotkanie z Chrystusem*. Owocem takiego podejścia jest to, że **tajemnica Chrystusa zaczyna jaśnieć** w społeczeństwie – Chrystusowy „nowy człowiek” staje się widoczny, a Boża miłość objawia się w konkretnym życiu.

Inkulturacyja – Ewangelia a kultury

- **Wcielenie w kulturę:** Kościół powinien **zakorzenić się w każdej kulturze**, *podobnie jak Chrystus przez Wcielenie wszedł w określone warunki społeczne i kulturalne ludzi*. Działalność misyjna wymaga **wcielenia Ewangelii w kulturę** narodu – tzn. **przenikania wartościami ewangelicznymi lokalnego sposobu życia, języka, zwyczajów**, tak by wiara nie była postrzegana jako obca, lecz by **Kościół stał się miejscowy** zachowując jedność z powszechnym Kościołem.

- **Szacunek dla tradycji i „ziarna Słowa”:** Misjonarze powinni z **miłością i szacunkiem podchodzić do kultury i tradycji** ludów, którym głoszą Ewangelię. **Najpierw mają słuchać i obserwować:** *poznać język, obyczaje, religię* danego ludu, **“zżyć się”** z jego narodowymi i religijnymi tradycjami. Sobór zaleca, aby *„z radością i szacunkiem odkrywali drzemiące w nich zarodki Słowa”* – czyli te elementy prawdy i dobra w kulturze, które **przygotowują grunt pod Ewangelię**. Misjonarz powinien doceniać te **ziarna prawdy**, które **Duch Boży zasiał w sercach i kulturach** jeszcze przed przybyciem misji.
- **Dialog i nawrócenie kultur: Inkulturacja zakłada dialog** – uczniowie Chrystusa, *przejęci duchem Chrystusowym*, powinni **prowadzić szczerzy i cierpliwy dialog** z ludźmi danej kultury. Poprzez bliski kontakt i wymianę darów, **Kościół uczy się od danej kultury**, odkrywając jak Bóg już w niej działał (jej „skarby” duchowe). Jednocześnie **misjonarze starają się oświecić te kulturowe wartości światłem Ewangelii, oczyścić** to, co potrzebuje uzdrowienia, i **oddać Bogu** to wszystko, co dobre w kulturze. W praktyce oznacza to adaptację pewnych zwyczajów, sposobów modlitwy, muzyki, sztuki do kultu chrześcijańskiego, by wiara **przemawiała w sercu danej społeczności**. Kościół pragnie, aby tradycje lokalne i cechy poszczególnych ludów *„przepojone światłem Ewangelii, zostały przyjęte do katolickiej jedności”*, wzbogacając całą wspólnotę Kościoła.
- **Oczyszczenie i ubogacenie kultur:** Sobór mocno podkreśla, że **Ewangelia nie niszczy nic prawdziwie ludzkiego**, lecz przeciwnie – **uzdrowia i udoskonala**. *„Jakiegokolwiek dobry posiew znajdujący się w sercach ludzi lub w ich kulturach nie ginie, lecz doznaje uzdrowienia i wyniesienia na wyższy poziom”* w Chrystusie. Wszelkie ziarna prawdy, dobra i piękna w kulturach zostają przez przyjęcie Ewangelii **oczyszczone z wpływów zła** i *„pełniej ukierunkowane na chwałę Bożą i szczęście człowieka”*. **Inkulturacja** to zatem **wzajemne ubogacenie**: Kościół daje narodom światło i łaskę Chrystusa, a jednocześnie **przygarnia różnorodność kultur** do swojej jedności, co sprawia, że jego katolickość (powszechność) jaśnieje pełniej. Sobór zachęca, by także **teologia rozwijała się w kontekście lokalnym** – należy podejmować badania teologiczne w różnych obszarach kulturowych, by prawdy objawione lepiej zrozumieć i wyrazić w danej kulturze, bez naruszania jedności wiary.

Formacja i posługa misjonarzy

- **Powołanie misyjne:** Choć *wszystkich* uczniów Chrystusa obowiązuje świadectwo wiary, **Chrystus Pan wybiera spośród nich niektórych**, „aby byli z Nim i aby mógł ich wysłać” do głoszenia narodom. **Duch Święty wzbudza w sercach wybranych osób szczególne powołanie misyjne** i powołuje do istnienia **instytuty misyjne**, które traktują ewangelizację narodów jako swoje właściwe zadanie w Kościele. *Specjalnym powołaniem* naznaczeni są ci, którzy posiadają odpowiednie przymioty ducha i charakteru oraz **gotowość podjęcia dzieła misji**, czy to we własnym kraju, czy za granicą. Misjonarzami mogą być **kapłani, osoby zakonne i świeccy**, a **wysłani przez władzę kościelną** udają się do dalekich narodów jako **śludzy Ewangelii**.
- **Cechy i duch misjonarza:** Misjonarz **wchodzi w życie i posłannictwo Chrystusa**, który „ogłosił samego siebie, przyjąwszy postać sługi” (Flp 2,7). Dlatego powinien być **gotów trwać całe życie w swoim powołaniu**, wyrzec się siebie i wszystkiego, co posiadał, *stać się wszystkim dla wszystkich*. W **głoszeniu Ewangelii** ma odważnie ukazywać misterium Chrystusa i **nie wstydzić się zgorszenia krzyża**. Na wzór Mistrza **cichego i pokornego serca** powinien świadczyć o Panu **życiem prawdziwie ewangelicznym** – cechować się wielką cierpliwością, łagodnością, pokorą, szczerą miłością. Sobór mówi, że misjonarz ma być **gotowy nawet przelać krew** – męczeństwo jest najwyższym świadectwem misjonarskim (wielu misjonarzy oddało życie za wiarę). **Silę i męstwo** do znoszenia trudów czerpie od Boga, pamiętając słowa św. Pawła o radości w uciskach i o tym, że moc w słabości się doskonali. Szczególną cnotą misjonarza jest **posłuszeństwo** – na wzór Chrystusa posłusznego Ojcu aż do śmierci.
- **Formacja duchowa i stała:** Aby **nie zaniedbać łaski** powołania, misjonarze powinni **codziennie odnawiać się duchem** – trwać na modlitwie, pogłębiać więź z Bogiem, rozwijać się w Chrystusie umysłem i sercem. Sobór zaleca, by ordynariusze i przełożeni troszczyli się o **regularną odnowę misjonarzy**: **zwoływali ich okresowo** na rekolekcje, spotkania, **tworzyli domy odnowy** duchowej na terenach misyjnych. Dzięki temu misjonarze mogą umocnić się w zaufaniu do swego powołania, odnowić zapał apostołski i bratersko się wspierać.

- **Przygotowanie intelektualne:** Kościół kładzie nacisk na **solidne przygotowanie teologiczne i pastoralne misjonarzy**. Kandydaci do kapłaństwa (tak „*Fidei donum*” z krajów dawno chrześcijańskich, jak i klerycy rodzimych Kościołów młodych) powinni w trakcie formacji poznać **misjologię** i kontekst przyszłej pracy: **języki, kulturę, religię** ludów, do których będą posłani. **Program seminaryjny** powinien uwzględniać *potrzeby duszpasterskie kraju* misyjnego. **Alumni** (klerycy) na terenach misyjnych mają zgłębiać **historię, cele i metody działalności misyjnej Kościoła** oraz specyficzne warunki społeczne, gospodarcze i kulturalne własnego narodu. Konieczne jest wychowanie ich **w duchu ekumenizmu** i przygotowanie do **dialogu z niechrześcijanami**, aby umieli współpracować i szanować każdego człowieka. Podobnie misjonarze z innych krajów przechodzą kursy przygotowawcze (językowe, kulturowe, pedagogiczne), by skuteczniej podjąć posługę.
- **Rola katechistów i świeckich współpracowników:** Sobór z uznaniem mówi o „**zastępie katechistów**” – świeckich mężczyzn i niewiastach w krajach misyjnych, którzy przeniknięci duchem apostołskim stanowią „*szczególną i niezastąpioną pomoc*” w rozszerzaniu wiary. **Urząd katechisty** ma ogromne znaczenie dla młodych Kościołów; dlatego **ich formacja powinna być staranna i dostosowana do lokalnej kultury**, aby byli wprawnymi współpracownikami kapłanów. Zaleca się **organizowanie szkół dla katechistów** (diecezjalnych i krajowych), w których otrzymają gruntowne wykształcenie teologiczne, pedagogiczne i duszpasterskie. Kościół ma tworzyć fundusze na utrzymanie katechistów, a najbardziej gorliwym udzielać misji kanonicznej (oficjalnego posłania), by z autorytetem pełnili niektóre czynności (np. prowadzenie liturgii słowa, udzielanie chrztu w nagłych wypadkach itp.). Poza katechistami także **zakonnicy, zakonnice oraz zaangażowani świeccy** (np. nauczyciele, lekarze, wolontariusze) współpracują w misji poprzez pracę apostołską, świadectwo życia i dzieła miłosierdzia.

Współpraca między Kościołami lokalnymi

- **Powszechna odpowiedzialność za misję:** Ponieważ cały Kościół jest z natury misyjny, **ewangelizacja jest podstawowym obowiązkiem Ludu Bożego**. Sobór „*zaprasza wszystkich do głębokiej odnowy wewnętrznej*”, aby każdy wierny nabrał żywej świadomości swojej odpowiedzialności za rozszerzanie Ewangelii. **Każdy ochrzczony**

ma swój udział w misji – modlitwą, świadectwem życia, ofiarą i działaniem. W szczególności **wszyscy członkowie Kościoła powinni współpracować na rzecz misji** zgodnie ze swoim powołaniem: duchowni, osoby konsekrowane i świeccy razem tworzą jedno misyjne ciało.

- **Parafie i diecezje misyjne:** Lud Boży żyje we wspólnotach lokalnych (parafiach, diecezjach) i **to one również są wezwane, by świadczyć o Chrystusie wobec narodów**. Każda wspólnota kościelna powinna poszerzać horyzonty miłości aż po krańce ziemi, dbając nie tylko o swoich, lecz i o tych „dalekich”. Cała wspólnota parafialna/diecezjalna powinna modlić się i współdziałać na rzecz misji, wysyłając swoich synów i córki do pracy misyjnej. Zaleca się, by parafie utrzymywały **kontakt z misjonarzami** pochodzącymi z ich wspólnot lub **partnerskimi parafiami w krajach misyjnych**, co czyni jedność Kościoła konkretną i ubogaca obie strony. Taka *komunia modlitwy i pomocy* sprawi, że **cała diecezja stanie się misyjna** duchem.
- **Biskupi i diecezje:** Wszyscy biskupi, jako następcy Apostołów, są konsekrowani *nie tylko dla jednej diecezji, ale dla zbawienia całego świata*. **Mandat Chrystusa, by głosić Ewangelię wszelkiemu stworzeniu, dotyczy przede wszystkim biskupów** (zjednoczonych z Piotrem). Stąd wynika **komunia i współpraca Kościołów**, tak dziś konieczna w dziele ewangelizacji. W tej komunii **poszczególne Kościoły partykularne (diecezje) dzielą między sobą troskę o wszystkie** – wspomagają się nawzajem, przekazują informacje i dobra, bo rozszerzanie Ciała Chrystusa jest wspólnym zadaniem całego kolegium biskupów. **Biskup diecezjalny** ma obowiązek *ożywiać i kierować zapalem misyjnym* w swojej diecezji, tak by **cała diecezja była przeniknięta duchem misyjnym**. Ma on zachęcać wiernych do modlitwy za misje (np. ofiarowanie cierpień przez chorych), popierać powołania misyjne wśród młodych, wspierać dzieła misyjne (szczególnie **Papieskie Dzieła Misyjne**, które od najmłodszych lat kształtują ducha misyjnego). *W efekcie cała wspólnota diecezjalna – duchowni i świeccy – powinna odczuwać, że Kościół jest jeden i że ma misję globalną*.
- **Dzielenie się duchowieństwem i zasobami:** Wobec olbrzymich braków kadrowych w wielu regionach, Sobór wzywa biskupów, aby **dzielili się kapłanami** z potrzebującymi diecezjami. **Kapłani diecezjalni** w krajach z dawną chrześcijańską są zachęceni, by zgłaszali gotowość wyjazdu na misje ad gentes (choćby na pewien czas), a biskupi

powinni **ochotnie wysyłać swoich najlepszych księży** tam, gdzie brakuje sług Ewangelii. Taka **wymiana darów** ubogaca cały Kościół i realizuje zasadę, że bogatsze w powołania Kościoły niosą pomoc tym, które cierpią niedostatek. Podobnie **zakony i zgromadzenia zakonne** powinny być gotowe podjąć posługę misyjną poza własnym krajem, zgodnie ze swoim charyzmatem, a po założeniu misji – stopniowo przekazywać odpowiedzialność miejscowemu klerowi, pozostając do dyspozycji dla specjalnych zadań duszpasterskich.

- **Rola konferencji episkopatów:** Konferencje biskupów mają ważne zadanie w organizowaniu współpracy misyjnej. Sobór zaleca, by na forum krajowym czy regionalnym biskupi **wspólnie planowali dzieła misyjne**: np. wyznaczali **stałe fundusze** (proporcjonalnie do budżetu diecezji) na wsparcie misji, **zakładali seminaria misyjne** dla kształcenia duchowieństwa diecezjalnego do pracy na misjach, koordynowali **przyjmowanie księży z innych krajów** itp.. **Współpraca między diecezjami i krajami** powinna obejmować także **opiekę duszpasterską nad emigrantami z krajów misyjnych** (studenckich lub zarobkowych) – jest to nowe pole, gdzie Kościoły dawne mogą służyć młodym, a jednocześnie *uczyć się od nich żywej wiary*. W razie potrzeby pożądane jest również tworzenie *międzynarodowych struktur współpracy* (np. między konferencjami różnych krajów) oraz **koordynacja działań misyjnych** w skali globalnej, aby wysiłki nie dublowały się, ale przynosiły wspólny owoc.
- **Wierni świeccy we współpracy misyjnej:** Świeccy katolicy, choć żyją w krajach już chrześcijańskich, także mają współuczestniczyć w misji Kościoła. Mogą to czynić przez **modlitwę za misje, budzenie świadomości misyjnej** w swoich rodzinach, parafiach i szkołach, **wspieranie powołań misyjnych** (np. zachęcanie młodych do wyjazdu) oraz **hojne ofiary materialne**. Sobór zachęca także świeckich do **posług świeckich na terenach misyjnych** – wykwalifikowani laicy (np. nauczyciele, inżynierowie, medycy) mogą ofiarować swój czas i talenty, aby przez pracę zawodową i świadectwo przyczyniać się do rozwoju społeczności i świadczyć o miłości Chrystusa. W młodych Kościołach świeccy są wezwani, by jak najszybciej **wziąć współodpowiedzialność za życie Kościoła** – zakładać własne inicjatywy apostołskie, organizacje charytatywne, prowadzić szkoły, administrację itp., tak aby wspólnota lokalna była samodzielna i żywotna.

Aktualność misyjnego nakazu Chrystusa

- **Wyzwanie współczesności:** Sobór mocno akcentuje aktualność misji. Pomimo przemian współczesnego świata i powstania nowych warunków życia ludzkości, **Kościół wciąż czuje się powołany do zbawiania i odnowy każdego stworzenia w Chrystusie.** Zauważa, że w połowie XX wieku **ogromna liczba ludzi (ok. 2 miliardy, ciągle rosnąca) nie słyszała jeszcze Ewangelii** – żyją oni w rozległych społecznościach o trwałych kulturach i religijnych tradycjach, często nie znając Boga lub wręcz negując Jego istnienie. Ta świadomość *wielkości zadania* sprawia, że **misyjny nakaz Chrystusa jest pilny jak nigdy.** Kościół ma **ofiarować wszystkim ludziom zbawienie** przyniesione przez Boga – „*musi wrosnąć w te wszystkie społeczności*” i zakorzenić w nich Ewangelię, bo one same nie mogą odnaleźć pełni prawdy bez Chrystusa.
- **Necessitas missionis – konieczność misji:** Sobór stwierdza jasno: **misyjna działalność Kościoła dzisiaj, tak jak zawsze, zachowuje swoją moc i konieczność.** Nawet jeśli istnieją ludzie „*niezawinienie nie znający Ewangelii*”, których Bóg może prowadzić tajemnymi drogami, **Kościół nie jest zwolniony z obowiązku głoszenia.** Św. Paweł mówi: „*Biada mi, gdybym Ewangelii nie głosił*” (1 Kor 9,16) – to samo odczucie powinno przenikać cały Kościół. **Nakaz Chrystusa ewangelizowania obowiązuje zawsze i wszędzie, aż do końca czasów.** Dlatego **misyjny zapal nie może osłabnąć:** *współczesny relatywizm czy sekularyzm* nie unieważniają potrzeby misji, lecz przeciwnie – wyzwania te domagają się nowego zapалу, nowych metod i całkowitego zawierzenia mocy Ducha Świętego. **Kościół, prowadzony przez Ducha, wciąż “wyrusza w drogę” ku nowym narodom i kulturom,** pewny, że Ewangelia jest dobrą nowiną dla każdego człowieka i każdego społeczeństwa.
- **Nadzieja i przyszłość misji:** Działalność misyjna zmierza do **eschatologicznej pełni** – do czasu, gdy wszyscy zbawieni złączą się w Królestwie Bożym. Kościół jednak podkreśla, że **misje tu na ziemi są dopóty konieczne, dopóki Pan nie przyjdzie powtórnie.** Każde pokolenie uczniów Chrystusa podejmuje ten sam mandat w nowych okolicznościach. **Obecny Sobór** dziękuje Bogu za dotychczasowe owoce misji, ale przede wszystkim **zachęca cały Kościół do jedności sił i wytrwałości na wąskiej drodze krzyża, aby wszędzie rozszerzać Królestwo Chrystusa.** Misje nie są więc

anachronizmem, lecz *istotą Kościoła*, który **będzie misyjny aż po krańce ziemi i aż do końca świata** – dla chwały Boga i zbawienia ludzkości.

Źródła:

Sobór Watykański II, *Ad gentes divinitus* (Dekret o misyjnej działalności Kościoła), 1965 i in.